

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
B.A. In Administrative Service (CBCS Pattern)

First Year

राज्यशास्त्र

Semester I

भारतीय राज्यघटना

(Paper No.: A.S.-5)

Credit: 03

Periods: 50

Marks: 75

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे :

01. विद्यार्थ्यांमध्ये भारतीय लोकशाहीविषयी आदर व अभिरुची वाढविणे.
02. राज्यघटनेतील घटनेची पार्श्वभूमी, निर्मिती, वैशिष्ट्ये, सरनामा, संघराज्य नागरिकता, मूलभूत अधिकार, मार्गदर्शक तत्वे, सरकारी कार्यप्रणालीचा परिचय करून देणे.
03. राज्यघटनेतील मूलभूत संकल्पनेचा परिचय करून देणे.
04. राज्यघटनेतील घटनेची पार्श्वभूमी निर्मिती वैशिष्ट्ये सरनामा, संघराज्य, नागरिकता, मूलभूत अधिकार, मार्गदर्शक तत्वे, सरकारी कार्यप्रणालीची पार्श्वभूमी समजून घेणे.
05. राज्यघटनेतील घटनेची पार्श्वभूमी निर्मिती, वैशिष्ट्ये, सरनामा संघराज्य नागरिकता, मूलभूत अधिकार, मार्गदर्शक तत्वे, सहकारी कार्यप्रणाली इ. घटकांचे आकलन करून घेणे.
06. राज्यघटनेतील घटनेची पार्श्वभूमी निर्मिती, वैशिष्ट्ये सरनामा संघराज्य नागरिकता, मूलभूत अधिकार, मार्गदर्शक तत्वे, सहकारी कार्यप्रणाली इ. घटकांची अभिरुची वाढविणे.

निष्पत्ती :

01. विद्यार्थ्यांमध्ये भारतीय लोकशाहीविषयी अभिरुची निर्माण होईल.
02. राज्यघटनेतील घटनेची पार्श्वभूमी निर्मिती, सरनामा, संघराज्य नागरिकता, मूलभूत अधिकार मार्गदर्शक तत्वे, सरकारी कार्यप्रणालीचा विद्यार्थ्यांना परिचय होईल.
03. राज्यघटनेतील सर्व संकल्पना विद्यार्थी समजून घेईल.
04. राज्यघटनेतील सर्व संकल्पनांचे विद्यार्थ्यांना आकलन होईल.
05. राज्यघटनेतील सर्व संकल्पना समजून घेण्याची विद्यार्थ्यांमध्ये अभिरुची वाढेल.

अभ्यासक्रमातील घटक :

01. पार्श्वभूमी

01. घटनेची पार्श्वभूमी
02. घटना निर्मिती
03. घटनेची वैशिष्ट्ये
04. घटनेची प्रस्तावना, सरनामा

02. संघराज्य व त्याचे राज्यक्षेत्र, नागरिकता, मूलभूत अधिकार
03. मार्गदर्शक तत्वे, मूलभूत कर्तव्य
04. सरकारी कार्यप्रणाली
 01. संसदीय व्यवस्था
 02. संघीय व्यवस्था
 03. केंद्र - राज्य संबंध
 04. आणखिबाणी
 05. घटनादुरुस्ती

संदर्भग्रंथ :

01. एम. लक्ष्मीकांत - इंडियन पॉलिटी (हिंदी)
02. तुकाराम जाधव, महेश शिरापुरकर - भारतीय संविधान व भारतीय राजकारण
03. महेश शिंदे - आपले संविधान (ज्ञानदिप, प्रकाशन, पुणे)
04. व्ही. के. सिंह, शिलवंत सिंह - भारतीय संविधान
05. चौधरी - भारताचे संविधान (लॉ. पब्लिकेशन्स)
06. भास्कर लक्ष्मण भोळे - भारतीय गणराज्याचे शासन आणि राजकारण
07. कोळंबे रंजन - भारतीय राज्यघटना आणि प्रशासन
08. बसू दुर्गादास - भारत का संविधान
09. घांगरेकर चिं. ग. - भारतीय राज्यघटना स्वरूप आणि राजकारण
10. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर - भारताचे संविधान, मिलिंद प्रकाशन, वर्धा, 2015
11. वराडकर र. घ. - भारतीय राज्यघटना राजकारण आणि कायदा
12. जाधव तुकाराम व शिरापुरकर महेश - भारतीय राज्यघटना व घटनात्मक प्रक्रिया
13. बाचल वि. मा. - भारतीय राज्यघटना आणि राजकीय व्यवहार
14. जोशी स्मिता - भारतीय संविधान राजकारण आणि कायदा (हिंदी)
15. चौधरी आर. एन. - भारतीय राज्यघटना आणि राजकारण
16. जोशी पी. एल. - भारताचा संविधानिक इतिहास
17. Kashyap Subhash - Our Parliament